

Farmaci

#03 ²₀²₂

ELEVER SØGES!

Kampagne skal
rekruttere elever
til apotekerne

SIDE 14

APOTEKSPORTRÆT

Reportage fra
et onlineapotek

SIDE 26

PROJEKT

Samarbejde mellem apotek og læge fremmer seponering 10

Apoteksrevisor med fokus på rådgivning?

Redmark har mange års erfaring med **rådgivning** af landets apotekere, hvor vi gennem tæt dialog og løbende møder sikrer den bedste rådgivning af apotekeren.

Redmark assisterer ligeledes flere apotekere med **bogholderiet**, hvor vi sammen med apotekeren optimerer og effektiviserer processerne, således at apotekeren kan holde fokus på driften af apoteket.

Kontakt Henrik J. Thomsen, hvis du ønsker en mærkbar, kompetent og nærværende revisor.

Henrik J. Thomsen

Partner, Statsautoriseret revisor

Direkte tlf. +45 41 96 58 93

Email hjt@redmark.dk

Aalborg | Aarhus | København

Lad køresygen blive hjemme og nyd rejsen

Både **køresyge** og **søsyge** skyldes en konflikt i hjernen, når synsindtryk er i modstrid med det du føler eller oplever. Hjernen har svært ved at tolke signaler, når vi oplever gyngende, svajende eller kraftige bevægelser via balanceorganet i øret, samtidig med at signaler fra øjnene fortæller noget andet.

Tabletten mod køresyge og søsyge

Postafen indeholder antihistaminet meclozin, der gør at man bliver mindre følsom over for bevægelsesforandringer. Balanceorganets signaler dæmpes, og dermed mindskes risikoen for at man bliver utilpas og kaster op. Læs mere information på postafen.dk

Postafen
Receptfri tablet mod køresyge

Postafen® 25 mg tabletter (meclozinhydrochlorid) **Indikationer:** Allergiske sygdomme, især urticaria, høfeber og allergisk rhinit. Transportsyge. **Læs indlægssedlen grundigt inden brug.** **Dosering:** Allergiske sygdomme: Voksne og unge over 12 år: 25–50 mg 1–2 gange daglig. Transportsyge: Voksne og unge over 12 år: 25–50 mg 1–2 timer før afrejse. Søvnløshed: Voksne: 25–50 mg til natten. Bør ikke anvendes til børn under 12 år uden lægens anvisning. **Kontraindikationer:** Søvnapnø, Overfølsomhed over for det aktive stof eller flere af hjælpestofferne eller piperazinderivater. Patienter med leverinsufficiens. **Særlige advarsler og forsigtighedsregler vedrørende brugen:** Hvis du har forhøjet tryk i øjet, hvis du lider af vandladningsbesvær på grund af forstørret prostata eller forsnævring af blærehalsen, pylorostenose, nedsat bevægelighed af tarmen, myasthenia gravis, demens, hvis du er ældre, hvis du har vejrtrækningsbesvær eller har tendens til krampes. **Trafik- og arbejdssikkerhed:** Postafen kan især ved starten af behandlingen og ved øgning af dosis, påvirke evnen til at føre motorkøretøj eller betjene maskiner i væsentlig grad. **Bivirkninger:** Mere end 10 % af de behandlede patienter kan forvente at få bivirkninger. De almindeligste bivirkninger er døsighed og sedation. **Pakninger:** 10, 20, og 100 tabletter. Dette er uddrag fra produktresumé dateret 9 december 2019, www.produktresume.dk. CampusPharma AB www.campuspharma.se.

INDHOLD

4 Leder

Apotekerne kan bidrage i et presset sundhedsvæsen

5 Medieklip

6 Nyheder

10

PROJEKT

Apotek hjælper til seponering

14

Rekrutteringskampagne markedsfører farmakonomuddannelsen

16

Lokal kampagne tiltrækker medarbejdere

20

Flere opgaver på apotek – sundhedsordførere er positive

22

TEMADAG

Nye kredse fandt fælles fodslag

26 APOTEKSPORTRÆT

ApoPro – apotek på nettet

34 Apotekerland

Jeg har nogle medarbejdere, der synes, at de har verdens fedeste job

Betina Kjær Hansen,

apoteker, Nykøbing F. Svane Apotek fortæller, hvordan hun og hendes medarbejdere kører lokal rekrutteringskampagne for at tiltrække farmakonomelever.

Side 16

REPORTAGE. ApoPro er et af landets to rene online apoteker.

26

Ud af boksen

MERE TVÆRFAGLIGHED og bedre brug af sundhedspersoners kompetencer er afgørende, hvis der skal gøres op med ventetider og flaskehalse i sundhedsvæsenet. Det er blandt pointerne fra de to sundhedspolitiske ordførere fra henholdsvis SF og Venstre, som er interviewet i dette nummer af Farmaci.

På tværs af det politiske spektrum ser de begge behovet for, at der tænkes ud af boksen, når en kommende sundhedsreform skal adressere nogle af de store udfordringer, der er, i et presset sundhedsvæsen. Og begge ser de muligheder for, at apotekernes faglighed kan bidrage til at løse nye opgaver.

I Apotekerforeningen kunne vi ikke være mere enige. Fremtidssikring af sundhedsvæsenet forudsætter, at vi tør tænke nyt og tværfagligt. Borgernes sundhedsmæssige udfordringer skal løses dér, hvor det giver mening og passer ind i borgernes dagligdag. Og med den faglighed, der er nødvendig - ikke kun den, der er tradition for.

Konkret foreslår vi, at apotekets behandlerfarmaceuter skal kunne opstarte medicinsk behandling af udvalgte simple lidel-

At se på, hvordan vi kan bringe flere kompetencer i spil i et presset sundhedsvæsen, handler ikke om at tage noget fra nogen men om at udnytte de tilgængelige faglige ressourcer bedst muligt.

Jesper Gulev Larsen,
formand for
Danmarks Apotekerforening

ser, hvor der eksisterer sikre og valide tests - fx klamydia. Apoteksfarmaceuter i andre lande, blandt andet Storbritannien, har allerede lignende opgaver.

At mediernes nylige dækning af sagen fik de Praktiserende Lægers Organisation op af stolen, er ikke nogen overraskelse. Det vil være i strid med armslængdeprincippet, lød indvendingen blandt andet.

Vi tror ikke, at man skal være så bange for at tænke ud af boksen. Vi tror tværtimod, at det er nødvendigt. Vi må have tillid til, at en apoteksfarmaceut med en 5-årig universitetsuddannelse i lægemidler og daglig patientkontakt vil være i stand til at vurdere, hvornår det er i overensstemmelse med ret-

ningslinjerne at opstarte behandling af visse mindre lidelser, og hvornår patienten skal vejledes om at gå til egen læge.

At se på, hvordan vi kan bringe flere kompetencer i spil i et presset sundhedsvæsen, handler ikke om at tage noget fra nogen men om at udnytte de tilgængelige faglige ressourcer bedst muligt. ●

Sundhedsmonitor

"Som ægtefælle til eller barn af en kronisk syg patient har man ofte det praktiske ansvar for at håndtere den syges medicin. Da de færreste pårørende er uddannet i medicinbehandling, tilbyder apotekerne et undervisningsforløb til pårørende, der skal gøre dem mere trygge ved opgaven. Alternativt kan medicinen blive dosispakket."

Debatindlæg af Marie Lenstrup, formand for Pårørende i Danmark, og Jesper Gulev Larsen, formand for Danmarks Apotekerforening, bragt i Sundhedsmonitor 2. februar 2022.

Tre debatindlæg fra Apotekerforeningen:

Opgaver i sundhedsvæsenet skal løses, hvor det giver mest mening i forhold til kompetencer, kapacitet og borgernes behov. Derfor giver det god mening, at apotekernes behandler-farmaceuter skal kunne opstarte behandling mod klamydia og børneorm

Debatindlæg af Jesper Gulev Larsen, formand for Danmarks Apotekerforening, Dagens Medicin 10. februar 2022.

Dagens Medicin

MEDWATCH

"Der bør indføres en abonnementsordning på 360 kr. pr. måned, så patienter slipper for ubehagelige overraskelser forårsaget af medicinselskabernes indbyrdes konkurrence, når de skal betale."

Debatindlæg af Jesper Gulev Larsen, bragt på MedWatch.dk 27. januar 2022

473 likes

Dosispakket medicin

Med dosispakket medicin fra apoteket får du den rette medicin på det rette tidspunkt.

Dette opslag nåede ud til

19.578

personer og blev delt

106

gange fra Apoteket.dk's Facebook-side

Faldende medicinpriser sparer regionerne for penge

Der udleveres mere tilskudsberettiget medicin end nogensinde. Alligevel sparer regionerne penge. Årsagen er de faldende medicinpriser.

SELV OM APOTEKERNE i 2021 udleverede 4 % mere tilskudsberettiget medicin end året før, har regionerne sparet 142 mio. kr. på udgifterne til medicintilskud. Årsagen er, at apotekernes priser på tilskudsmedicin er faldet i gennemsnit 6 % i 2021.

Dermed er kurven knækket, og de seneste års stigning i regionernes udgifter til tilskudsmedicin er på ny vendt til et fald. Siden 2007 er regionernes årlige udgifter til medicintilskud på apotekerne faldet med 1,3 mia. kr. Det fremgår af Sundhedsdatastyrelsens opgørelse af regionernes udgifter til medicintilskud til og med fjerde kvartal 2021.

Når der i den offentlige debat har været talt om regionernes stigende udgif-

ter til medicin udleveret på apotekerne, har fokus været på de stigninger, der var i udgifterne tilbage i 2019-2020. Men den stigning var resultat af nogle ekstraordinære forsyningsvanskeligheder, som kortvarigt gav usædvanlige prisstigninger, samtidig med at der blev udleveret mere medicin og igangsat dyrere behandlinger.

Sidste år blev der udleveret over 50 % mere tilskudsberettiget medicin, end der gjorde i 2007. Alligevel sparer det offentlige nu cirka 1,3 mia. kr. om året på udgifterne til medicintilskud i forhold til 2007. ●

KILDE: SUNDHEDSDATASTYRELSEN OG DANMARKS APOTEKERFORENING

TEMADAGE

Få gang i medicin-samtalerne

Brug for inspiration til, hvordan apoteket bliver endnu bedre til at organisere arbejdet med medicin- og compliancesamtaler? Så er der mulighed for at tage 3,5 time ud af kalenderen og deltage i de online-temadage, som Apotekerforeningen afholder i sidste halvdel af marts.

Det anbefales, at både en farmakonom og farmaceut fra samme apotek deltager - og gerne på samme dag. Der er tre dage med samme program at vælge i mellem:

Tirsdag den 15. marts 2022
kl. 08.00-11.30

Tirsdag den 22. marts 2022
kl. 13.00-16.30

Onsdag den 23. marts 2022
kl. 08.00-11.30

Det koster 625 kr. ekskl. moms pr. deltager og tilmelding er bindende. Tilmelding sker på medlemsnettet.

Det er jo fuldstændig klassisk fagkamp, og det nytter altså ikke i en tid, hvor vi kommer til at mangle arbejdskraft i sundhedssektoren [...]

Det er nødvendigt, at de forskellige aktører hæver blikket fra egne behov og ser mere overordnet på, hvad der tjener den enkelte borger og det samlede sundhedsvæsen

Jakob Kjellberg, sundhedsprofessor, Det Nationale Forsknings- og Analyseinstitut for Velfærd (Vive) om lægernes reaktion på forslaget om, at apotekerne påtager sig nye sundhedsfaglige opgaver.

Læs også interviews med sundhedsordførere på side 20.

Stor kundeloyalitet på apotekerne

85 %

af danskerne har et eller to stamapoteker, de altid vælger, når de skal hente deres receptmedicin. Det viser en opgørelse af danskernes medicinindkøb i 2021 gennemført af Danmarks Apotekerforening.

60 %

af borgerne gik hver gang på samme apotek, mens hver fjerde apotekskunde benyttede to apoteker i årets løb.

I alt hentede godt **4 mio. danskere** sidste år deres receptpligtige medicin på et af landets 523 apoteker. Det svarer til, at 7 ud af 10 danskere har indløst en recept sidste år.

Forsker:

Salg af visse smertestillende lægemidler bør kun ske på apotek

Salget af visse smertestillende håndkøbsmidler bør rykkes væk fra supermarkeder og kiosker og kun foregå på apoteket, hvor der kan gives faglig rådgivning. Det konkluderer professor Karen Korning Zethsen fra Institut for Sprog og Kommunikation ved Aarhus Universitet i en undersøgelse, der netop er publiceret i det videnskabelige tidsskrift Qualitative Health Communication.

I analysen har hun set på indlægsedlerne til en række smertestillende håndkøbslægemidler, der sælges uden recept. Hendes konklusion er, at formuleringerne mange steder er tvetydige eller uforståelige, hvorfor lægemidlerne, ifølge professoren, kun bør kunne købes på apoteker, hvor personalet er uddannet til at rådgive kunderne.

"Jeg siger ikke, at de nødvendigvis skal være på recept. Jeg siger bare, at de skal sælges et sted, hvor der er mulighed for rådgivning," siger Karen Korning Zethsen til Videnskab.dk.

Blandt de undersøgte indlægsedler er Kodimagnyl, Treo, Ibuprofen, Arax Junior og Acivir.

UDVIKLET TIL AT DÆKKE DINE PATIENTERS BEHOV

Øget energi- og proteinbehov? Svingende blodsukker?
Nedsat muskelmasse? Lettere synkebesvær?

Resource® Ultra er en koncentreret ernæringsdrik med højt protein- og energiindhold. Drikken indeholder en stor andel valleprotein (42 % valle, 58 % kasein), som er naturligt rig på den vigtige aminosyre leucin. Studier har vist, at leucin kan øge muskelmasse og muskelfunktion.¹

Resource® Ultra er et godt valg til dine patienter, som har:

- øget energi- og proteinbehov
- nedsat muskelmasse
- svært ved at spise og drikke store volumener
- forsinket ventrikeltømning og/eller nedsat volumen i mavesækken¹⁻³
- lettere synkebesvær og behov for en ernæringsdrik med en tykkere konsistens

Referencer: 1. Bauer et al. J Am Med Dir Assoc. 2013;14(8):542-59. 2. Sobotka et al. ESPEN Book, Basics in Clinical Nutrition. Galen. 5th Edition, 2019. 8.7; 433-437. 3. Dangin M et al. J Nutr 2002;132(10):3228S-33S.

Resource® Ultra er en fødevarer til særlige medicinske formål og skal anvendes under lægelig overvågning. Til ernæringsbehandling af patienter med sygdomsrelateret underernæring eller i ernæringsmæssig risiko.

Information til sundhedsfagligt personale
www.nestlehealthscience.dk

NYHEDER

Apotekerne på jobmesse for farmakomelever

Den første weekend i marts samles farmakomelever fra hele landet til elevweek-end. For første gang afholdes i den forbindelse en jobmesse. Her er Apo-

tekerforeningen repræsenteret på en stand, hvor to farmakomer fra apotek skal inspirere nuværende farmakomelever til en karriere på apotek.

apotek

Generalforsamling 2022

Årets generalforsamling i
Danmarks Apotekerforening
afholdes onsdag
den 18. maj 2022 kl. 9.30
på Munkebjerg Hotel i Vejle.

Frigør potentialet i dit apotek

Den digitale forbruger er her. Lad BD Rowa Technologies støtte dig i overgangen til den digitale apoteksverden.

Fordelene ved automatisering er enorme.

Lever omkostningseffektive recepttjenester med Rowa Technologies. Øg kapaciteten, frigør kapital der er bundet i varelagre, og reducer spild til næsten ingenting.

Og med Rowa Technologies er der mere endnu. Rowa letter dine første skridt ind i den digitale verden med en netværksportefølje af produkter: fra automatisering af medicinudlevering til butiksudstillinger- og digitale skærme i butiksvinduet.

Kontakt:

Henrik Walter, mobil: 61 27 08 08, e-mail: henrik.walter@bd.com

bd.com/rowa

Rowa® Technologies

Rowa® Vmax

En intelligent løsning til opbevaring og udlevering

Rowa Vmotion®

En fleksibel, interaktiv udstilling til håndkøbsmedicin og selvbetjening

Samarbejde mellem apotek og læge skaber succesfuld seponering

Når apoteket og den praktiserende læge arbejder tæt sammen om at seponere uhensigtsmæssigt medicinforbrug, kan man opnå gode resultater, viser et nyt projekt. Apoteket har overblikket over den medicin, som borgerne får, og kan bidrage med screening, opfølgning og viden om, hvordan man seponerer.

AF KIM ANDREASEN
ILLUSTRATION MAI-BRITT AMSLER

Når medicin ikke længere vurderes til at være hensigtsmæssig og gavnlig for borgeren, bør den selvsagt seponeres. Men undersøgelser viser, at især borgere, der lider af flere kroniske sygdomme og får mange forskellige lægemidler på én gang, ofte tager medicin, som de ikke længe har en gavnlig effekt af, og som oven i købet kan give dem bivirkninger.

Selve beslutningen om seponering tages typisk alene af den praktiserende læge. Men i et netop afsluttet projekt i Grenaa har apoteket arbejdet tæt sammen med et lokalt lægehus om at udvikle og afprøve en fælles indsats for seponering af uhensigtsmæssigt forbrug af medicin. Resultaterne fra projektet viser, at apoteket med stor fordel kan spille en rolle og støtte både læger og borgere i processen omkring seponering.

Den samme medicin igen og igen

Lars F. Nørgaard er apoteker på Grenaa Apotek. Han forklarer, at de på apoteket ofte oplever, at borgerne kommer med re-

cepter på den samme medicin igen og igen. Det gælder blandt andet protonpump hæmmere (PPI), som er et lægemiddel til behandling af mavesår, som mange erfaringsmæssigt tager for længe, og som derfor blev det præparat, projektet i Grenaa valgte som fokusområde for seponeringsindsatsen.

“Så står vi med vores farmaceutiske baggrund og tænker, om fru Jensen nu også bare skal blive ved med at tage den medicin, eller om det måske er unødvendigt eller ligefrem uhensigtsmæssigt. Men det kan være svært at gøre noget ved. Vi kan normalt ikke bare ringe op til lægen og spørge til, om det kunne overvejes, at fru Jensen skulle trappes ud af et lægemiddel”, siger Lars F. Nørgaard.

Tid er en barriere

Set fra de praktiserende lægers synsvinkel er manglende tid en af de vigtigste barrierer for seponering i forhold til nogle lægemidler.

“Når man skal trappe en patient ud af medicin, skal man igennem en vis periode for at finde ud af, om patienten nu også kan undvære medicinen. Og så kan der i visse tilfælde også gå noget tid, hvor kroppen reagerer, som om den har behov for medicinen - også selv om den egentlig ikke har behov. Det kræver tid, tæt monitorering og dialog med patienten, hvis det skal blive en succes”, siger Hans Christian Kjeldsen, praktiserende læge hos Lægefællesskabet i Grenaa, som er det lægehus, der har deltaget i projektet.

Udnyt apotekets kompetencer

Men et tæt og formaliseret samarbejde mellem apotek og praktiserende læge kan løse nogle af de problemer med seponering, som både apoteket og lægen oplever. Det har projektet fra Grenaa demonstreret.

“Først og fremmest er det ret afgørende, at man har en god kontakt til apoteket, for at ting kan lykkes. Det fremmer sådan

Recept

Sygehuskode: Ald. kode: Ald. navn: Lægens navn: (Personnr., navn og adresse) Apotek: Barn: Forsendelse og andre bemærkninger: Region: Ordination (G): Præparatnavn, dispensation: Dato, underskrift og autorisations-ID: Forbeholdt apoteket: Alle rettigheder til distribution af varer Registreret Læge- og Tandlæge: Dato: Frederiksberg OS 11.900 (01/07)

kan muligvis seponeres

Apoteket har nogle kompetencer og muligheder i forhold til seponering, som det er oplagt at udnytte. For eksempel at de kan tage nogle af de samtaler om seponering med borgerne, som vi læger normalt tager, men som tager meget tid. Det er jeg helt tryk ved, så længe vi har en fælles forståelsesramme af seponeringsindsatsen

Hans Christian Kjeldsen,
praktiserende læge hos
Lægefællesskabet i Grenaa

- > et projekt i sig selv. Vi havde i forvejen et rigtigt godt samarbejde med apoteket, så vi fandt det oplagt at gå med i projektet. Apoteket har nogle kompetencer og muligheder i forhold til seponering, som det er oplagt at udnytte. For eksempel at de kan tage nogle af de samtaler om seponering med borgerne, som vi læger normalt tager, men som tager meget tid. Det er jeg helt tryk ved, så længe vi har en fælles forståelsesramme af seponeringsindsatsen”, fortæller Hans Christian Kjeldsen.

Fælles forståelse af afgørende

Netop en fælles forståelse af seponering var afgørende for parterne at have på plads, inden den konkrete indsats overfor borgerne skulle begynde i maj 2021. Derfor satte apoteket og lægerne sig ned sammen med Pharmakon, som faciliterede projektet, og aftalte præmisserne for samarbejdet.

Lars F. Nørgaard fortæller:

“Vi blev enige om, at både vi på apoteket og lægerne kunne identificere borgere, hvor vi vurderede uhensigtsmæssig forbrug af PPI. Hvis vi blev opmærksomme på en borger, gav vi lægen besked via en korrespondancemeddelelse, og herefter vurderede lægen, om PPI kunne seponeres. Hvis lægen havde en borger i målgruppen, skrev han en besked til os i bemærkningsfeltet på den elektroniske recept”.

Hvis patienten ønskede seponering af PPI, afholdt apoteket en samtale med borgeren og initierede seponering. Apoteket fulgte op på samtalen med borgeren efter henholdsvis to og fire uger. Efter anden opfølgning sendte apoteket en korrespondancemeddelelse til lægen med opsummering af aftaler og udfald af seponeringsindsatsen.

“Vi kan bruge vores farmaceutiske faglighed til at hjælpe borgeren med at trappe ud af medicinen. Vi kan fortælle om symptomer ved nedtrapningen og spørge ind til, hvordan det opleves. Samtidig har vi også et overblik over borgerens øvrige medicinforbrug. På den måde er vi helt tæt på borgeren hele vejen igennem seponeringsforløbet”, siger Lars F. Nørgaard.

Borgernes medicinforbrug nedbragt

I projektperioden blev der gennemført en seponeringsindsats for 17 patienter, og 16 af de 17 patienter fik seponeret PPI. Seponering for de 16 patienter dækker over én patient, som helt stoppede med at bruge PPI, seks patienter, som anvendte PPI ved behov efter indsatsen, og ni patienter, som reducerede deres dosis til vedligeholdelsesdosis én gang dagligt.

Både apotekerens og den praktiserende læge er ikke i tvivl om, at projektet har betydet, at flere borgere har fået reduceret, eller er kommet helt ud af, et uhensigtsmæssigt forbrug af syrepumpehæmmere.

“Grundlæggende skal man jo kun tage den medicin, man har brug for. Men ud over det helbredsmæssige har det også en økonomisk fordel for borgeren. Og i sidste ende også for samfundet, der sparer penge til medicintilskuddet”, siger Lars F. Nørgaard.

Eksempel på seponeringsindsats

En mand fik på recept ordineret 40 mg Pantoprazol dagligt (PPI). Gennem dialog med farmaceuten på apoteket blev han motiveret til at forsøge at udtrappe behandlingen.

Apoteksfarmaceuten gav lægen besked om dette. Lægen var enig i, at Pantoprazol kunne seponeres.

Apoteksfarmaceuten og manden lagde en plan for seponeringen, som skulle foregå som en udtrapning. Apoteket rådgav også om, hvad manden ellers kunne gøre for at undgå gener ved for meget mavesyre, fx at undgå mad inden sengetid og at undgå mad, der fremprovokerer symptomer fra maven.

Apoteket havde herefter to opfølgende samtaler med manden. Ved første samtale oplevede han ubehag i maven efter at have stoppet helt med at tage medicinen. Han blev af apoteket rådet til at tage 20 mg én gang dagligt. Til den anden opfølgende samtale fortalte manden, at han ikke havde taget Pantoprazol i en uge - uden at opleve gener. Han blev rådet til fremadrettet kun at bruge PPI eller syreneutraliserende midler ved behov.

Kilde: Abrahamsen, B., Hansen R. N. et.al, Seponering af medicin - et samarbejde mellem apotek og læge. Pharmacon 2022 (endnu ikke publiceret).

Konkret kanal til at gøre noget

Ud over de konkrete resultater mener Hans Christian Kjeldsen, at projekt har styrket lægernes fokus på seponering.

“Vi er blevet endnu skarpere til at seponere - både med og uden apotekets medvirken. Der er ingen tvivl om, at vi får en effekt, som går langt ud over projektperioden, og så er jeg overbevist om, at enhver situation, hvor patienten oplever, at apoteket og lægen trækker i samme retning, er meget hensigtsmæssigt i alle sammenhænge”, siger den praktiserende læge fra Grenaa.

Lars F. Nørgaard er især glad for, at apotekets faglighed kan

komme i spil, og at der åbnede sig en konkret kanal til at gøre noget, når der kommer en borger på apoteket med behov for seponering.

“Og så har samarbejdet med lægerne været rigtig godt. Lægefællesskabet tænker ofte anderledes og finder overskud til at deltage i den her slags projekter, som er til gavn for borgerne og samfundet”, siger han.

Ifølge Hans Christian Kjeldsen vil det være oplagt at bruge modellen på seponering af andre medikamenter end PPI.

“Benzodiazepiner er en af de medikamenter, hvor det ville være hensigtsmæssigt med en håndholdt indsats fra apoteket. Skulle jeg vælge, så ville jeg tage fat på brugen af NSAID-præparaterne. Primært fordi der er så meget uhensigtsmæssig brug af dem blandt de over 65-årige”, siger den praktiserende læge fra Grenaa. ●

Fakta: Seponering af medicin – et samarbejde mellem apotek og læge

Grenaa Apotek og Lægefællesskabet, Grenaa, har med hjælp fra Pharmakom i perioden juni-oktober 2021 udviklet og afprøvet en indsats for seponering af uhensigtsmæssig medicin – med fokus på protonpump hæmmere (PPI) i samarbejde mellem et apotek og et lægehus.

En seponeringsguideline med kriterier for seponering af PPI blev brugt af apotek og lægehus i deres vurdering af, om patienten kunne seponere deres brug af PPI.

Indsatsen bestod af en tostrengt inklusion, hvor både apotek og lægehus kunne identificere patienter (hvor anvendelsen af PPI blev vurderet uhensigtsmæssig). Den validerede guideline for seponering af PPI, Seponering af protonpumpe-hæmmer hos

patienter over 18 år i almen praksis fra Klinisk Farmakologisk Afdeling, Bispebjerg og Frederiksberg Hospital, blev anvendt ved inklusion og vurdering hos både lægehus og apotek.

17 patienter gennemførte i projektet en seponeringsindsats. 16 af de 17 patienter fik seponeret PPI. Seponering for de 16 patienter dækker over én patient, som helt stoppede med at bruge PPI, seks patienter, som anvendte PPI ved behov efter indsatsen, og ni patienter, som reducerede deres dosis til vedligeholdelsesdosis én gang dagligt.

Både lægehus og apotek har været meget tilfredse med samarbejdet og ser en værdi for patienten i samarbejdet.

Stor kampagne skal tiltrække nye farmakonomer

Det er svært at rekruttere farmakonomer i øjeblikket – det mærker man på mange apoteker. Derfor har Danmarks Apotekerforening i år skruet ekstra op for den kampagneindsats, der skal få flere unge til at vælge denne karrierevej. Men det lokale apotek skal også gøre en indsats, lyder opfordringen fra formand Jesper Gulev Larsen.

AF: LOUISE SCHØITT

290 nye aspirerende farmakonomer. Det er målet for, hvor mange der skal optages på farmakonomuddannelsen i 2022 - og det er 30 flere, end Farmakonomskolen havde plads til i 2021.

Når optaget er øget, er det fordi apotekerne aktuelt står i en situation, hvor det er meget vanskeligt at skaffe farmakonomer, blandt andet fordi andre dele af sundhedsvæsenet har fået øjnene op for faggruppen og rekrutterer i stor stil. Det øgede optag på Farmakonomskolen er et blandt mange initiativer, som Danmarks Apotekerforening arbejder på for

at sikre fremtidens rekrutteringsgrundlag.

Men flere uddannelsespladser er ikke nok, fortæller formand for Apotekerforeningen Jesper Gulev Larsen. Der er også brug for en indsats for at få pladserne fyldt ud.

“Sidste år var der 260 studiepladser, men kun 240 blev besat. Så vi skal helt klart gøre et stykke arbejde, hvis vi skal kunne fylde 50 ekstra pladser i år,” siger han.

Der skrues op

Netop behovet for en større indsats er årsagen til, at Apotekerforeningens bestyrelse har besluttet at skrue op for den kampagneindsats, der skal gøre opmærksom på muligheden for at blive farmakonomstuderende i 2022. Blandt andet har man bevilliget et større beløb til annoncering.

“Der er ingen tvivl om, at synlighed betyder noget. Og jo større annoncebudget, jo længere når vi ud,” siger Jesper Gulev Larsen.

Den centrale kampagne tager udgangspunkt i kampagnesiden www.apotekskarriere.dk. Annoncerne, der skal fange de unge ind, kører på Facebook, Instagram og Snapchat og på diverse uddannelsessites, hvor unge orienterer sig, når de søger informationer om uddannelse.

Kampagnen justeres løbende, efterhånden som studiepladserne bli-

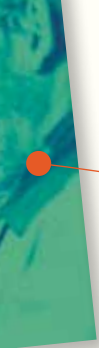
ver besat, så annoncerne rammer uddannelsessøgende i de områder, hvor apotekerne endnu ikke har ansat elever.

Lokal indsats er afgørende

Formanden understreger dog også, at en centralt orkestreret kampagne ikke kan stå alene.

“En større kampagne kan nå bredt ud og vække potentielle farmakonomstuderendes interesse. Men fordi de jo skal ansættes direkte på et apotek, er de også nødt til at blive overbevist om, at netop deres apotek er et godt og spændende sted at arbejde. Derfor er den lokale indsats for at skaffe studerende helt afgørende, hvis vi skal nå i mål med at få fyldt de ekstra uddannelsespladser,” for-

klarer han.

For at understøtte den lokale synlighed af studiepladser har Apotekerforeningen derfor udviklet en række kampagnematerialer, som det enkelte apotek kan bruge i sin lokale markedsføring. Og det håber Jesper Gulev Larsen, at mange vil gøre brug af.

“Selvom rekruttering i høj grad er et fælles problem i sektoren, så kan dele af problemet udelukkende løses lokalt,” slutter han. ●

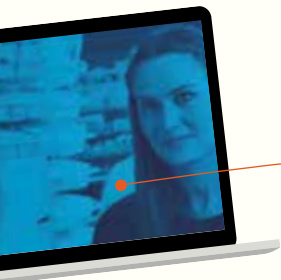
På næste side fortæller apoteker Betina Kjær Hansen om den indsats, som hun og hendes medarbejdere gør for at rekruttere lokalt.

Materialer til lokal markedsføring

På medlemsnettet findes en pakke af materialer, som apoteket kan bruge til at synliggøre deres ledige studiepladser som farmakonom.

Materialerne omfatter blandt andet indhold til sociale medier, annoncer til lokalavisen og et radiospot, der kan indrykkes i lokalradioen. Alle materialer er tilgængelige på medlemsnettet.

Hvis apoteket har spørgsmål eller brug for hjælp i forbindelse med materialerne, kan kommunikationskonsulent Louise Schjøtt kontaktes på LDS@apotekerforening.dk

Medarbejderne lægger ansigt til lokal kampagne

På Nykøbing F. Svane Apotek og filialen i Guldborgsund kaster man mange ressourcer efter at rekruttere – de rigtige – medarbejdere. Lige nu er målet 2-3 farmakonomielever til start i september.

AF: TRINE GANER

Hvorfor får vi ikke nogen ansøgninger? Jeg har jo verdens fedeste job!". Sådan sagde Signe Larsen, der er farmakonom på Guldborgsund Svane Apotek, spontant for nogle måneder siden, da apoteket gik i gang med planlægningen af den forestående elevrekrutteringsproces.

Sætningen gav apoteker Betina Kjær Hansen idéen til den annoncekampagne, som apoteket har lavet i samarbejde med et lokalt reklamebureau, og som skal være med til at rekruttere to dygtige farmakonomielever til start efter sommerferien.

Heldigvis var farmakonommen med det samme klar på at lægge ansigt til kampagnen, fortæller Betina Kjær Hansen.

"Jeg har nogle medarbejdere, der synes, at de har verdens fedeste job. Det håber vi kan motivere lokale unge til at overveje farmakomuddannelsen," siger Betina Kjær Hansen, der er apoteker på Nykøbing F. Svane Apotek og filialen i Guldborgsund.

Mødrenes indflydelse

Apoteket har tidligere benyttet sig af blandt

GULDBORGSUND SVANE APOTEK

! Løn under uddannelse

“Jeg har verdens fedeste job”

Signe Larsen
Farmakonom,
Guldborgsund Svane Apotek

Uddan dig til farmakonom hos Svane Apoteket

Læs mere på nykoebingf-svaneapotek.dk eller skan QR-koden:

Følg med i livet på Svane Apoteket på facebook.com/svaneapoteket og Instagram [@nyktsvane](https://instagram.com/nyktsvane)

Ansøgningsfrist: 1. marts 2022 Studiestart: 1. september 2022 Løn under uddannelse: JA

NYKØBING F. SVANE APOTEK
Nykøbing F. Svane Apotek
Storbygade 23
4100 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 06 22
nykoebingf-svaneapotek.dk

Guldborgsund Svane Apotek
Guldborgsundcentret 23
4100 Nykøbing F.
Tlf. 54 85 06 22

ANNONCE. Apotekets farmakonom lægger ansigt til kampagnen, der skal tiltrække nye elever. Kampagnen kører i lokalavisen, på sociale medier og som radiospot i lokalradioen.

rådet.

"Min erfaring er, at det ikke duer, hvis de skal pendle. Hvis det skal holde, skal medarbejderne helst bo her-nede. Og hvis de kommer herfra og har et netværk her, er det endnu bedre," siger hun.

Første elev sikret

Den igangværende kampagne, som to af apotekets farmakonomer lægger ansigt til, har allerede sikret apoteket den første elev. Nu håber Betina Kjær Hansen, at flere kvalificerede ansøgere snart melder sig på banen.

"Vi har hårdt brug for nye elever på apoteket, og det skal være de rigtige. Vi bruger meget tid på at afstemme forventninger og forklare, hvad jobbet indebærer. Det er vigtigt, at de ved, hvad de går ind til, så de ikke fortryder," siger Betina Kjær Hansen.

Hun oplever, at det er blevet sværere at tiltrække elever.

"Vi er i konkurrence med mange andre spændende uddannelser, og mange unge kender simpelthen ikke farmakonomuddannelsen," siger Betina Kjær Hansen.

Det håber hun, at den centrale elevrekruiteringskampagne fra Apotekerforeningen kan være med til at lave om på.

"Der er virkelig behov for at få fortalt om uddannelsen, så de unge ved, at den findes," slutter hun. ●

andet Jobindex, annoncer på sociale medier og plakater på det lokale gymnasium. Denne gang har de valgt at udvide med blandt andet helsidesannoncer i Ugeavisen Guldborgsund og spots i lokalradioen.

"Vi er nødt til hele tiden at prøve noget nyt. Jeg forventer ikke, at de unge selv ser annoncen i lokalavisen. Men det gør deres mødre, og man skal ikke undervurdere mødrenes indflydelse," siger Betina Kjær Hansen.

Hun taler af erfaring. Sidst var det en annonce i lokalavisen, som var med til at rekruttere en farmaceut. Det var farmaceutens mor, der faldt over en jobannonce fra apoteket, og hun fik en lys idé. Hendes søn havde læst til farmaceut i

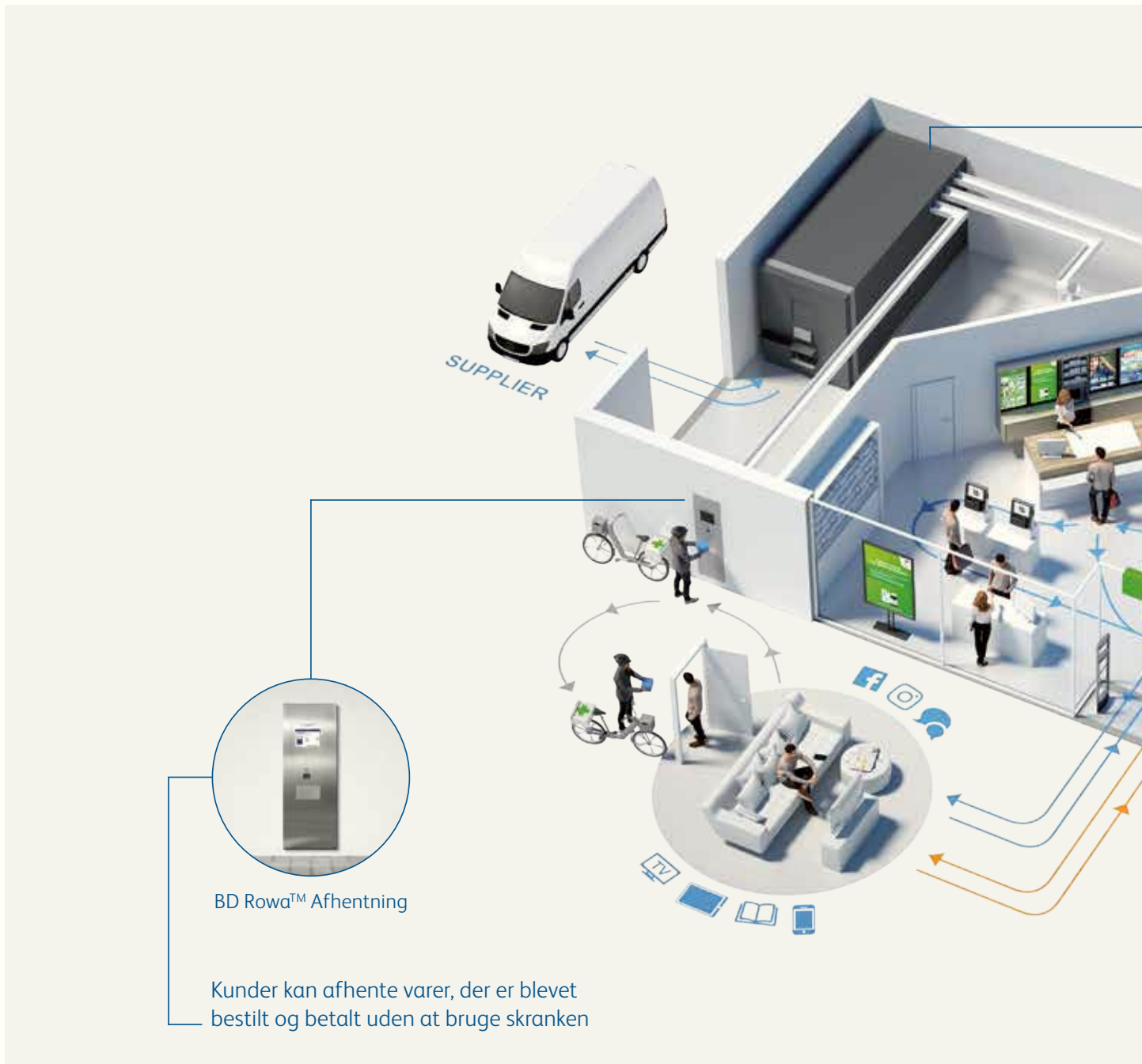
København, hvor han nu var ansat på et apotek og bosat med sin familie.

"Moren ser den her annonce og tænker: 'jeg kan få min søn og mine børnebørn hjem'. Hun tager fat i ham og spørger, om ikke det er noget for ham. Og han søger stillingen," siger Betina Kjær Hansen.

Resten er historie, som man siger. Farmaceuten blev ansat på apoteket, og han og familien er nu rykket til Nykøbing Falster. Og hans kone har efterfølgende fået job lokalt.

At kandidaterne er villige til slå sig ned lokalt, er vigtigt for Betina Kjær Hansen – og allerbedst er det, hvis de enten allerede bor eller har boet i om-

Bring din kunde på en digital rejse

Frigør potentialet på dit apotek, den digitale kunde er ankommet. Lad BD Rowa™ støtte dig ved overgangen til det digitale apotek. Lever omkostningseffektive recepttjenester med øget kapacitet, frigør kapital der er låst fast i dit varelager og reducer spild til næsten ingenting. Når du tilpasser dit apotek til dine kunders nye indkøbsvaner og det voksende behov for mere fleksible købsmuligheder, husker dine kunder dig.

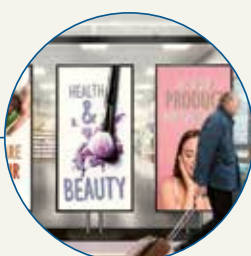
Udleverende robotter, giver
automatisk mere plads og
fleksibilitet, en intelligent løsning til
opbevaring og udlevering

BD Rowa™ Vmax
BD Rowa™ Smart

Digitale OTC (ikke receptpligtige)
produkter BD Rowa™ Vmotion

Digitalt butiksvindue
BD Rowa™ Vmotion

Gør indkøb i dit apotek til en rigtig
god kundeoplevelse. En fleksibel,
interaktiv fremvisning af OTC og
frihandelsvarer m.m.

Kontakt:

Henrik Walter, mobil: 61 27 08 08
Mail: henrik.walter@bd.com

bd.com/rowa

BD Denmark, Firkovvej 25 B, Lyngby, 2800 KGS, Denmark

BD, BD Logoet og Rowa, Rowa Pickup, Rowa Smart, Rowa Vmax og Rowa Vmotion er varemærker, der tilhører Becton, Dickinson og Company eller dets tilknyttede selskaber. Alle andre varemærker tilhører deres respektive ejere. © 2021 BD. Alle rettigheder forbeholdes. Aug-2021 BD-38565

Sundhedsordførere positive over

Kan apotekerne tænkes ind, når der skal findes nye løsninger i et presset sundhedsvæsen? Ja, mener to af de sundhedspolitiske ordførere, som har været på banen i forbindelse med mediernes nylige dækning af spørgsmålet.

Farmaci har taget dem på ordet og bedt dem uddybe deres synspunkter.

Af: Trine Ganer

Flere skal kunne mere

Kirsten Normann Andersen,
sundhedspolitisk
ordfører, SF

Q *Hvad ser du som den største udfordring i sundhedsvæsenet, som skal adresseres i en kommende sundhedsaftale?*

A At vi har personale nok til at løse alle de opgaver, der skal løses i vores sundhedsvæsen. Alle steder er man presset af for meget arbejde, og det går ud over borgerne. Jeg er optaget af, at vi skal tænke tværfagligt og bruge sundhedspersoners kompetencer på tværs meget bedre, end vi gør i dag.

Q *Hvad er det, der skal gøres op med?*

A Jeg kender ikke et område, der er så hierarkisk som sundhedsvæsenet. Vi skal have nedbrudt nogle af de hierarkier, fordi de skaber flaskehalse og betyder, at vi ikke udnytter medarbejdernes kompetencer på alle niveauer. Der skal gøres op med monopoler – ikke mindst på lægeområdet. Det er jo ikke fordi, at lægen aldrig mere skal igangsætte en behandling for klamydia. Men jeg tror på, at vi får et smidigere system, hvis flere kan gøre det – og her oplagt fx farmaceuterne på apoteket. Jeg vil gerne skabe rum til, at flere kan mere.

Q *Hvor ser du problemerne i dag?*

A Praktiserende læger har store udfordringer med at dække praksisområdet. Jo sværere tilgængelighed til praktiserende læge, jo større risiko for, at patienten ikke kommer til i tide.

Q *Hvordan mener du, at apoteket kan spille en større rolle?*

A Jeg synes, at idéen med, at farmaceuter på apotekerne igangsætter behandling af fx klamydia og børneorm er oplagt. Jeg er ikke bange for, at forældre vil gå ned på apoteket og bede om at få igangsat en behandling mod børneorm, fordi det klør i barnets numse, som nogle læger har været fremme med. Men hvis man har konstateret, at barnet faktisk har børneorm, så kan jeg ikke se, hvorfor man skal omkring lægen. Vi skal have mere tillid til, at der er ting, borgerne kan vurdere selv.

Q *Er der andre områder, hvor du ser, at apotekets kompetencer kunne bringes i spil?*

A Farmaceuter og farmakonomet ved en masse om medicin. Det er jeg sikker på kan udnyttes endnu mere. Jeg har selv netop stået i en situation med min far, som får meget medicin, hvoraf flere typer medicin interagerer med hinanden. Der var mange forskellige specialer inde over, som hver især insisterede på, at netop den medicin, som de ordinerede, var vigtig. Der er jo ikke en reel tovholder, der kigger på det samlede billede – heller ikke den praktiserende læge. Deér tror jeg, at farmaceuter kan spille en rolle.

for flere opgaver på apoteket

Apotekernes indsats inden for vaccination viser potentiale

Martin Geertsens,
sundhedspolitisk
ordfører, Venstre

Q *Hvad mener du er de væsentligste udfordringer i sundhedsvæsenet, der skal adresseres i en kommende sundhedsaftale?*

A Vi har to hovedudfordringer, som jo på en måde hænger sammen. 1. Sygehusene skal aflastes. Hvis vi skal ventelister og overbelægning til livs, skal vi have flyttet opgaver væk fra sygehusene. De udfordringer, vi allerede ser, kommer kun til at vokse, fordi vi – heldigvis – bliver stadig ældre. Vi skal have styrket det, der foregår uden for sygehusene. 2. Vi mangler arbejdskraft. Derfor er vi nødt til at gøre tingene smartere. Vi skal have flere aktører uden for sygehusene i spil. Apotekerne kunne bestemt godt være én af dem. Apotekernes indsats inden for vaccination viser, at der er et potentiale. Vi skal tænke ud af boksen.

Q *Kunne du se, at apotekerne kunne være med til at igangsætte simple behandlinger som fx mod børneorm eller klamydia?*

A Der kan sikkert være noget i den lettere afdeling, som kunne være en opgave for apotekerne. Men selvfølgelig skal patientsikkerheden være i orden. Jeg ser mange muligheder. Kunne man have et lokalt setup på apotekerne i forhold til at teste mod COVID-19, når nu testcentre lukker? Det afgørende for mig er, at vi i det hele taget tænker bredere og inddrager flere aktører i løsningen af opgaverne. Alt skal vendes.

Q *Ser du, at apotekerne kan spille en rolle i de sundhedshuse, som indgår i Venstres indspil til forhandlinger om en kommende sundhedsreform?*

A Vi stiller nogle rammer og noget økonomi til rådighed. Det er ikke os på Christiansborg, der skal beslutte, hvad der giver mening lokalt. Jeg tror ikke på en one-size-fits-all. Men det er klart, at apotekerne kan tænkes ind og løse opgaver i sundhedshusene, hvis det giver mening lokalt. Vi skal have flere aktører i spil, så vi kan udnytte kompetencerne bedre til at få løst de mange opgaver, der er. ●

På mediernes dagsorden

Flere medier har på det seneste sat fokus på muligheden for, at apotekerne overtager flere sundhedsopgaver.

Drop lægebesøget og gå i stedet på apoteket for at blive vaccineret, få målt blodtryk eller få behandlet klamydia. Sådan indledte DR for nogle uger siden

en artikel, der også blev til indslag i både Radio- og TV Avisen.

Lægerne råbte vagt i gevær. De frygtede for armslængdeprincippet, for kan man diagnosticere med den ene hånd og sælge medicin med den anden, lød kritikken.

Apotekerforeningen svarede på kritikken i et indlæg i Dagens Medicin, og senere har historien bredt sig til blandt andet Jyllands-Posten og TV2.

Fælles retning for de nye kredse

Den 8. februar samledes de nye kredsbestyrelser og foreningens bestyrelse til en dag om kredsens nye rolle.

AF TRINE GANER

Apotekerne skal organiseres, så de er gearet til et tættere samarbejde med regionerne. Det er formålet med den ændring af Apotekerforeningens lokale organisering, som et flertal af medlemmerne vedtog sidste år. Transformationen fra otte kredse til fem regionskredse er fuldstændt, og de nye kredsbestyrelser kan nu tage hul på arbejdet.

Men hvordan kommer de nye kredse godt fra start? Hvordan får man hul i gennem i det regionale system? Hvordan kan sekretariatet hjælpe? Og hvilken rolle får de nyvalgte kredsformænd?

Det var blandt de spørgsmål, der var til drøftelse, da repræsentanter fra de nye kredsbestyrelser mødtes med Apotekerforeningens bestyrelse og medarbejdere fra sekretariatet til temadag om de nye kredse. Arrangementet foregik i København, og trods de mange corona-sygemeldinger blandt personalet på apotekerne lykkedes det at samle 17 apotekere fra alle kredse undtagen Nordjylland, der måtte melde afbud.

Deltagerne fik en introduktion til, hvordan regionernes arbejde på sundhedsområdet er organiseret. Formålet var at give en idé om, hvor i processen apotekerne kan få en rolle. Derudover fik alle et lynkursus i pressehåndtering.

Endelig var der inspiration til, hvordan man kan starte dialogen med regionen på såvel politisk som administrativt og praktisk niveau.

Den videre drøftelse af arbejdet i de nye kredse kommer til at ske på de kommende kredsgeneralforsamlinger, der erstatter hovedmøderne. Generalforsamlingerne afholdes i marts. ●

▼
Betina Kjær Hansen,
kredsformand,
Region Sjælland

Hvad fik du med fra temadagen?

Jeg fik indblik i den nye rolle, som det er planen, at kredsene skal spille. Hvor deres funktion tidligere har været meget intern, er der nu lagt op til, at kredsene skal have en mere politisk rolle. For os betyder det, at vi skal betræde nye stier, forhåbentlig godt hjulpet af kredskonsulent.

Hvad er den vigtigste opgave for de nye kredse?

Ud over at vi skal se, om vi kan få mere samarbejde med regionen, skal kredsbestyrelsen hos os også have en rolle i at skabe rammerne for et stærkere regionalt kollegialt netværk. Vi skal være limen. >

BORDET RUNDT.

Der blev diskuteret strategisk retning for kredsens arbejde. Her er det medlemmer af Regions Hovedstadens kredsbestyrelse sammen med Apotekerforeningens kredskonsulent.

▼

Lars F. Nørgaard,
kredsformand, Region Midtjylland

Hvad tog du med hjem fra temadagen?

Det var godt at få mødt hinanden i kredsene og finde fælles fodslag. Lige nu er vi i sektoren stærkt udfordret af personalemangel. Hvis vi byder os til, skal vi have ressourcerne til at løfte opgaven. Det er en udfordring. I det store perspektiv er jeg dog helt med på, at vi skal arbejde for et tættere samarbejde med regionen.

Hvad ser du som den vigtigste opgave for de nye kredse?

Regioner, kommuner og praktiserende læger ser typisk apoteket som et sted, hvor der langes varer over disken. Apotekerne er en del af det nære sundhedsvæsen. Vi har højtuddannede medarbejdere, der vil gøre en forskel for borgerne. I kredsen skal vi fortsætte arbejdet med at gøre opmærksom på det. Vi har fået en fod i døren. Nu skal den åbnes den endnu mere op.

►

Tine Klingsten,
næstformand, Region Syddanmark

Hvad tog du med hjem fra temadagen?

Vi kom hjem med mange gode idéer. Der var meget fokus på, at vi i samarbejdet med foreningen i Bredgade skal huske at melde ind. Hvis vi skal gøre noget i fællesskab, er det lige så vigtigt, at foreningen også rapporterer ud til os, så vi kan koordinere indsatsen.

Hvad ser du som den vigtigste opgave for de nye kredse?

Vi skal holde fast i den gode proces, vi har i gang i Region Syddanmark. Vi skal have samlet to kredse og skabe fællesskab og fælles front udadtil på tværs af forskellighed.

Susanne Bendixen,
kredsformand, Region Hovedstaden

Hvad fik du med hjem fra temadagen?

Det er altid rart at møde kollegaerne, og så var det fint at få sat en fælles retning på kredsarbejdet. Jeg har stor erfaring med at arbejde politisk, så for mig er rollen og opgaven ikke ny. Nu skal vi i gang i regionen på samme måde, som vi er i kommunen.

Hvad er den vigtigste opgave for de nye kredse?

Hvis vi som apoteker skal gøre os relevante for regionen, skal vi starte med at interessere os for, hvilke medicinrelaterede udfordringer, vores region har. Det skal være udgangspunktet for, hvilke løsninger vi byder ind med. Ud over at trække på kredskonsulenter, bestyrelse og sekretariat i foreningen, kan man jo tage fat i embedsmænd og politikere og spørge. De er jo også bare mennesker, der har en opgave, de skal have løst.

Nestlé præsenterer de nye NANCARE produkter.

Nestlé NANCARE er vores skræddersyede udvalg af videnskabeligt baserede, avancerede kosttilskud & fødevarer til særlige medicinske formål.

Hvert NANCARE produkt er specielt designet til spæd- og småbørn og indeholder én eller en kombination af omhyggeligt udvalgte aktive ingredienser, såsom mælkesyrebakterien L. rhamnosus, oligosaccharider eller fibre GOS/FOS.

Nestlé har 150 års erfaring med børneernæring og introducerer nu det nye NANCARE udvalg af produkter til spæd- og småbørn.

NANCARE FIBERS
Ved fordøjelsesbesvær

NANCARE TRIOPUS
Under behandling med antibiotika

NANCARE HYDRATE
Til ernæringsmæssig håndtering af væske og elektrolytmangel ved opkast og/eller diarre

VIGTIG INFORMATION WHO anbefaler udelukkende amning de første 6 måneder. Nestlé støtter fuldt ud dette ligesåvel som delvis amning bør fortsætte sammen med introduktion af en varieret kost ifølge råd fra sundhedsplejerske eller egen læge. Dette produkt er ikke en erstatning for modermælk. Kosttilskud kan ikke erstatte en varieret kost og en sund livsstil. Den anbefalede dosis bør ikke overskrides. Produktet skal kun bruges i samråd med sundhedsplejerske eller egen læge. NANCARE HYDRATE anvendes under lægelig overvågning. Fødevarer til særlige medicinske formål.

Nestlé
NANCARE

CURAPROX BE YOU

SKÅNSOM TANDPASTA

som fjerner misfarvninger
fra tænderne helt uden blegemidler.

Modvirker isninger, styrker og beskytter
emaljen. Har en lav slibeværdi, SLS fri,
vegansk og glutenfri

OG
så er der 6 forskellige
smagsvarianter.

I Danmark er der 523 apoteksenheder. De har dét til fælles, at de udleverer og rådgiver om medicin. Men de er også meget forskellige. Farmaci besøger i denne tid en række forskellige apoteker og tegner derigennem et billede af en sektor med mange slags opgaver og udfordringer.

REPORTAGE

APOPRO ONLINE APOTEK

Når apoteket ligger på computeren

Det hele skal opfindes fra bunden, når man som Tine Vestergaard driver et af landets to rene online-apoteker. Visionen har været klar fra starten: hun driver et apotek, ikke bare en webshop.

≡

AF: TRINE GANER

FOTO: VITA KORSGAARD

REPORTAGE

APOPRO APOTEK

Bygningen ligger på en lange vej i et klassisk industri kvarter i en sydlig forstad til København. Biler på rad og række på den store parkeringsplads foran det anonyme virksomhedsdomicil. Stort og gråt i glas og beton. Meget langt fra det, man forbinder med et apotek. Og det er da heller ikke et apotek i traditionel forstand, der gemmer sig bag facaden.

Bygningen huser ApoPro, et af Danmarks to rene onlineapoteker. Kunderne besøger apoteket på adressen www.apopro.dk, men bestillinger, rådgivning, lager og pakning foregår fra adressen her. Det har det gjort, siden apoteket gik i luften for snart fem år siden som en udløber af den nye apotekerlov fra 2015, der blandt meget andet resulterede i to nye online apoteksbevillinger. Tine Vestergaard søgte og fik den ene, og et år efter havde hun sammen med sin faste samarbejdspartner, der står for den IT-løsning, som er apotekets motor, bygget apoteket op fra nul.

Den første måned sendte ApoPro 26 ordrer afsted. Tine Vestergaard stod for det hele: hun tog telefoner, takserede recepter, pakke ordrer og kørte ud til GLS med pakkerne. I dag, lidt under fem år senere, er der knap 60 hoveder, der ud over blandt andet lagermedarbejdere og marketingfolk tæller i alt 13 farmaceuter og farmakonomer. De sidste tager imod ordrer, takserer recepter, besvarer kundernes spørgsmål om lægemidler og plejeprodukter, skriver rådgivningsbreve og strekkodekontrollerer.

Rådgivning er vigtig

Netop rådgivningen er en vigtig prioritet for Tine Vestergaard.

"Min vision har fra starten været at lave et apotek online. Det skal ikke bare være en webshop. Det betyder, at jeg har

skullet finde ud af, hvordan man giver lægemiddelrådgivning på et online-apotek. Det var der ingen, der havde gjort før," siger hun.

Rådgivningen gives via mail, chat og telefon før, under og efter, at kunderne har afgivet deres ordrer. På ApoPro vedlægges desuden altid et individuelt tilpasset rådgivningsbrev til alle lægemiddelordrer – både håndkøb og recept.

"Rådgivningsbrevet kan kunden læse i ro og mag hjemme i sofaen. Det kan føre til spørgsmål, som man så kan henvende sig om," siger Tine Vestergaard.

Dialogen med kunden strækker sig dermed typisk over længere tid end på et fysisk apotek. Det fortæller Michala Nielsen, der er farmaceut og teamleder på ApoPro. Hun har været ansat siden sidste forår efter en lang karriere på forskellige apoteker i rollen som blandt andet souschef og filialleder.

"Jeg bruger min faglighed her nøjagtig som på et fysisk apotek. Jeg rådgiver om dosering, interaktioner, hudpleje og kosttilskud, ligesom da jeg var på fysisk apotek. Men det er jo anderledes i den forstand, at man har kunderne mere på afstand. Der er tid, fra kunden har afgivet en ordre, til vi sender pakken af sted. I det tidsrum har man mulighed for at undersøge det, hvis der er noget, man er i tvivl om. Det er jo lidt en luksus for en nørd som mig," siger Michala Nielsen.

Følsomme ting

Og kunderne er, ifølge farmaceuten, et bredt udsnit af den danske befolkning. Det er unge, børnefamilier, der har svært ved at nå forbi apoteket i en travl hverdag, og ældre, der måske har svært ved at komme ud - og ikke mindst deres pårørende. Og så er der, ifølge Michala Nielsen, en del, der foretrækker at handle online, når det drejer sig om følsomme ting som fx fortrydelsespiller, kondomer, potensmidler og antidepressiv medicin.

"Lige som at nogle kunder sætter pris på det fysiske apotek, er der også nogen,

DOMICIL. ApoPro ligger i et industri kvarter i Greve hos sundhedslogistikvirksomheden Movianto.

TRYK PÅ. Det har været nogle hæsblæsende første år i spidsen for ApoPro for apoteker Tine Vestergaard. Alt har skullet opfindes fra bunden.

der godt kan lide, at de ikke risikerer at stå ved siden af naboen, når de bestiller i skranken. Og at tingene kommer i en neutral brun papkasse, uanset hvad de har bestilt,” siger hun.

Og kunderne tør spørge mere, oplever Michala Nielsen.

”For nylig blev jeg spurgt til forskellen på vores forskellige penisringe, som kan bruges ved rejsningsproblemer. Det er jeg ikke blevet spurgt til før. Der havde jeg et hul i min viden, må jeg indrømme, så det måtte jeg lige undersøge nærmere,” siger hun.

Hun bakkes op af sin kollega farmakonom Anja Brodersen.

TEAMLEDER. Farmaceut Michala Nielsen har været ansat på ApoPro i et år. Hun er en del af apotekets PharmTeam, der tager sig af lægemiddelfaglige opgaver som taksering, rådgivning og stregkodekontrol.

PHARMTEAM. Det er herfra kontoret, hvor apotekets Pharm-Team holder til, at rådgivning om lægemidler foregår. Teamet tæller i alt 13 farmaceuter og farmakonomer.

Apoteker online

Langt de fleste af landets apoteker sælger medicin og andre varer på nettet.

To apoteker er rene onlinebevillinger. Det er ApoPro og Webapoteket.

Bevillingerne blev oprettet i forbindelse med ændringerne i apotekerloven i 2015.

"Jeg anede ikke, at hårtab var så tabubelagt. Da jeg var på apotek, havde jeg måske en enkelt fast kunde, men her er der jo flere om dagen. I det hele taget er det nemmere at tale om svære ting over chat, telefon eller mail. Jeg tror, at jeg hjælper nogle kunder her, som ellers ikke ville få hjælp," siger Anja Brodersen.

To store ryk

ApoPro har oplevet en løbende vækst i apotekets femårige levetid, men der har været to store ryk. Det første var i marts 2018, da apoteket første gang indrykkede reklamespots på TV. Det kunne mærkes. Det næste var to år senere, da statsministeren på et pressemøde fra Statsministeriet annoncerede nedlukning af landet.

"Mens pressemødet var i gang kunne vi se, hvordan ordrerne væltede ind, og vi tænkte: Okay, hvordan kommer vi lige igennem i morgen?," fortæller Tine Vestergaard.

Pandemien har generelt sat skub i onlinehandlen, også hos ApoPro.

"Som på alle andre apoteker var det

især håndsprit og mundbind, der var efterspørgsel på. Men vi fik også nye receptkunder under corona. Dem, der godt kan lide at komme på det fysiske apotek, er vendt tilbage, men nogen er blevet," siger apotekeren.

Ingen drejebog

Et øget salg af receptmedicin er et erklæret mål for ApoPro, men det er ikke helt nemt at få folk til at ændre vaner på det punkt. Og der er, ifølge Tine Vestergaard, ingen marketingfolk, der ved, hvordan man markedsfører onlinesalg af receptmedicin.

"Der er ingen drejebog, så vi har måttet prøve os frem. Generelt er det de gode tilbud, der får folk ind. Men der er altså også nogen, der er ved at finde ud af, at de også kan få deres receptmedicin her," siger Tine Vestergaard.

Netop det med den manglende drejebog har været en overskrift for Tine Vestergaards arbejde med opbygningen af ApoPro. Hun har sammen med sin samarbejdspartner, der ejer IT-plattformen,

REPORTAGE

APOPRO APOTEK

måttet opfinde alt fra bunden. Og så er apotekslovgivningen ikke ligefrem tilpasset onlineapoteker.

"Jeg har for eksempel været nødt til at bygge et bur, selv om vores varer ligger på et GDP-godkendt lager, fordi apoteker skal være fysisk afgrænset," siger Tine Vestergaard og understreger, at det blot er ét eksempel ud af en uendelig række.

Adrenalinkick, når det lykkes

Det er krævende men samtidig også det, der driver hende.

"Selv om det tit er frustrerende, fordi vi hver gang skal opfinde noget helt fra bunden, så giver det et adrenalinkick, når det lykkes at finde en løsning på en udfordring," siger Tine Vestergaard.

En af de nødder, hun endnu mangler at knække, er sundhedsydelse.

"Vi vil meget gerne lave medicin- og compliancesamtaler, men det er svært at få kunderne til det, trods markedsføring både på vores forside og i nyhedsbreve," siger Tine Vestergaard.

På spørgsmålet om, hvorvidt der efter fem år i konstant udviklingsgear nu er mere ro på, kommer svaret prompte:

"Nej, det kommer der aldrig. Jeg arbejder mindre, end jeg gjorde de første år. Nu kan jeg holde fri i de fleste weekender. Men udviklingen går stærkt, og vi er nødt til hele tiden at være to skridt forud," slutter apotekeren. ●

RÅDGIVNING. Alle medicinkunder hos ApoPro får et rådgivningsbrev med deres ordre. I brevet står, hvordan medicinen skal tages, mulige bivirkninger og om der er flere udleveringer tilbage på recepten.

STREGKODEKONTROL. Farmakonom Anja Brodersen foretager den sidste stregkodekontrol på lageret før lægemidlerne kan sendes afsted til kunderne.

Apoteket kan mindske medicinfejl hos børn

Ved at følge ni basale principper kan apoteket reducere risikoen for, at børn får forkert medicin, konkluderer sydafrikanske forskere.

NÆSTEN HVERT TREDJE tilfælde af medicinfejl i USA sker, når der bliver udskrevet medicin til børn. Et syd-afrikansk studie viser, at næsten 80 % af børn indlagt akut på pædiatriske eller neonatale afdelinger får forkert medicin mindst én gang. Men apotekerne kan gøre en afgørende forskel for at minimere risikoen for, at børn bliver fejlmedicineret. En gruppe sydafrikanske

forskere har i en ny artikel identificeret ni basale principper for korrekt medicinbehandling, som apoteket bør følge, når de udleverer medicin, der skal gives til børn.

Ud over at apoteket selv følger principperne, kan de bruges som udgangspunkt for, at apoteket rådgiver og underviser forældre, sundheds- og plejepersonale i korrekt medicin til børn - fx opbevaring, bivirkninger og korrekt dosering. Apoteket kan også med fordel demonstrere, hvordan man administrerer medicinen og markere den mængde på måleskeen eller doseringssæcken, som barnet skal have. ●

9 principper for sikker medicin til børn:

Sydafrikansk studie foreslår ni principper for sikker medicin til børn.

1 Den rigtige medicin

Vær opmærksom på medicinprodukter, som kan forveksles. Både hvad angår udseende og navnet på produktet.

2 Medicintype

Overvej altid, om medicintypen er den rigtige. Flydende medicin er at foretrække til børn, da det er nemmere at administrere, og dermed mindskes risikoen for, at der bliver givet for meget eller for lidt. Nogle typer af medicin i pilleform egner sig heller ikke til at blive knust, da det fx kan medføre irritation af maven.

3 Den rigtige patient

Tjek først og fremmest, at patientens identitet stemmer overens med receptens. Når medicinen udleveres, skal der tages hensyn til: alder, vægt, allergier, synkeevne og maksimalt dagligt væskeindtag.

4 Indikation

Angiv altid indikationen - særligt når det gælder antibiotika.

5 Dosering

Udregning af den rette dosering er afgørende for at undgå både over- og undermedicinering. Igen er flydende medicin at foretrække, da det er lettest at administrere.

6 Måleudstyr

Målebægre kan forårsage feildosering sammenlignet med sprøjter, som i visse situationer - særligt med helt små børn, er mere brugervenlige.

7 Indtag

Medicin kan indtages oralt, intravenøst, intramuskulært, rektalt, subkutant, gennem en inhalator eller gennem en nasogastisk sonde. Indtaget skal fremgå af etiketten og kommunikeres til forældre og/eller sundheds- og plejepersonale.

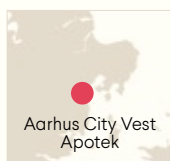
8 Tidspunkt

Vigtigt er det, at medicinen gives på et rigtigt tidspunkt. Apotekeren bør være sikker på, at forældre og/eller sundheds- og plejepersonale er klar over, at 3 gange om dagen betyder hver 8. time. Det er også vigtigt at videregive, om præparatet skal tages før eller efter et måltid.

9 Varighed

Angiv, hvor længe medicinen skal tages.

”Jeg vil give nydanske kunder tillid til sundhedssystemet”

Til april overtager Fahad Yeser Al-Gezi Aarhus City

Vest Apotek, når Helle Kristensen Baunmøller går på pension efter 24 år som apoteker på stedet. Værdibaseret ledelse og apotekets rolle i lokalsamfundet er pejlemærker for den nye apoteker.

Af: Trine Ganer

Hvor længe har du vidst, at du ville være apoteker?

Jeg har tænkt over det i ti år. Jeg har været i to spændende souschefstillinger; sidst på Uldum Apotek, hvor jeg udover praktisk ledelse i det daglige har fået lov at være med i mere strategiske beslutninger. Derudover har jeg taget en akademiuddannelse i ledelse på CBS. Det har givet mig en forståelse for ledelse, der for mig især handler om værdier, tillid og uddelegering.

Hvordan ser du apotekets rolle?

Apoteket skal være en aktiv del af lokalsamfundet. City Vest Apotek ligger i et område med en blandet befolknings sammensætning og mange borgere med nydansk baggrund lige som mig selv. Det forestiller jeg mig, at jeg kan bruge.

Hvad er din baggrund?

Jeg kom til Danmark fra Irak i 2008, hvor jeg havde arbejdet som tolk under krigen. Jeg arbejdede i sundhedssyste-

met som farmaceut i Irak og har derfor kendskab til, hvor anderledes kommunikationen mellem sundhedsvæsenet og borgerne er der. I Irak er det envejskommunikation fra sundhedsperson til borger. Hvis man er vant til det, kan det godt være svært at forstå tovejskommunikationen her. Hvorfor spørger lægen mig om noget? Jeg er jo patienten. Er det fordi, at han er inkompetent?.

Hvordan forestiller du dig at bruge den erfaring på apoteket?

Det er oplagt, at vi på apoteket tager rollen som dem, der er med til at forklare borgerne, hvordan systemet hænger sammen og hvilke værdier, der ligger i vores sundhedssystem. For eksempel det her med dialog frem for envejskommunikation.

Hvad kan du bidrage med i dialogen med nydanske kunder?

Jeg tror, at jeg kan forstå begge sider og se, hvor misforståelserne opstår. På apoteket har vi et vindue, som vi skal udnytte. Jeg vil gerne give nydanske kunder tillid til sundhedssystemet. Blandt andet ved at apoteket spiller en aktiv rolle i lokalsamfundet.

Hvorfor er det vigtigt, at apoteket spiller en aktiv rolle?

Det ligger godt i forlængelse af Apotekerforeningens nye strategi, der handler meget om, at apoteket skal spille en større rolle i sundhedsvæsenet. I et presset sundhedssystem er der behov for flere aktører. Og så tror jeg også, at det kan hjælpe til rekruttering af medarbejdere. Hvis forældrene får en god oplevelse på apoteket og ser det som et aktivt sted, der gør andet end at udlevere medicin, kan det være, at de ser det som en jobmulighed for deres børn. ●

Fahad Yeser Al-Gezi

Fra souschef på Uldum Apotek til apoteker på Aarhus City Vest Apotek

- 40 år
- Udnævnt den 21. december 2021
- Overtagelse den 1. april 2022

2018-2022: Souschef, Uldum Apotek

2016-2018: Souschef, Skjern, Tarm og Ølgod apoteker

2015-2016: Farmaceut, AUH, Hospitalsapoteket, Klinisk Farmaci

2012-2015: Stedfortræder for apotekerne, Uldum Apotek

2009-2012: Farmaceut, Uldum Apotek

2005: Uddannet farmaceut på Basrah Universitet, Irak.

Redigeret af

LOUISE DISSING SCHØITT

LEDIGE BEVILLINGER

Bevillingerne til at drive **Aarhus Sct. Lukas Apotek** og **Aarhus Trøjborg Apotek** og er ledige pr. 1. juli 2022. Apotekerne er aktuelt drevet af **Erik Meldgaard Andersen**, der går på pension. Ansøgningsfristen til begge bevillinger er den 9. marts 2022 kl. 12.00.

AARHUS

FILIAL NEDLAGT

Filialen **Østerparkens Apotek** under Roskilde Dom Apotek er blevet nedlagt. Sidste åbningsdag var den 3. februar 2022.

LEDIG BEVILLING

Bevillingen til at drive **Gilleleje Apotek** er ledig pr. 1. juli 2022. Apoteket er aktuelt drevet af **Karl Johan Neergaard**, der går på pension. Ansøgningsfristen er den 9. marts 2022 kl. 12.00.

GILLEJE

ROSKILDE

SØBORG
BUDDINGE

UDNÆVNELSE

Anders Nicolai Nielsen er den 21. januar 2022 udnævnt til apoteker på **Søborg Apotek** og **Buddinge Apotek**. Den nye apoteker har en baggrund i medicinalindustrien, hvor han har været ansat hos AstraZeneca og senest hos Bristol Myers Squibb.

I næste nummer af Farmaci taler vi med den nyudnævnte apoteker.

ARCHIV FOR PHARMACI OG CHEMI
190. bind - 179. årgang - Nr. 03
4. marts 2022

apotek

UDGIVER

Danmarks Apotekerforening
Bredgade 54
1260 København K
+ 45 33 76 76 00
farmaci@apotekerforeningen.dk

FORSIDE

Illustration: Mai-Britt Amsler

REDAKTION

Ansv. redaktør: Lene Lund Hansen
Daglig redaktør: Trine Ganer

GRAFISK PRODUKTION

Layout: Esben Bregninge Design
Tryk: Stibo Complete

ANNONCESALG

Media-Partners
Hanne Kjærgaard
Tlf: 2967 143
hanne@media-partners.dk

MEDLEM AF

DANSKE MEDIER

KONTROLLERET AF

DANSKE MEDIER'S
OPLAGSKONTROL

KONTROLLERET OPLAG

1.007 i perioden 1. august - 30. juni 2020

FARMACI NR. 4 - 2022

UDKOMMER

fredag den 1. april 2022

Prøv

POST

PP

DANMARK

Magasinpost SMP
46446

mod hovedpine og migræne

Treo er en smertestillende brusetablet mod migræne og svage smerter som hovedpine, muskel- og ledsmerter, menstruationssmerter og tandpine.

- Har en smertestillende, febernedsættende og antiinflammatorisk effekt
- Indeholder koffein, som forstærker den smertestillende effekt
- Virker inden for 30 minutter
- Godkendt til behandling af migræne

Treo®, Treo Citrus® og Treo Hindbær® 500 mg acetylsalicylsyre og 50 mg koffein brusetabletter

Virkning: Mod migræne samt svage smerter **Advarsler og forsigtighedsregler:** Tag ikke Treo, hvis du er overfølsom over for indholdsstofferne, tidligere har fået allergiske symptomer eller astma ved brug af smertestillende medicin, har mavesår, tendens til blødning, svært nedsat lever- eller nyrefunktion eller dårligt hjerte. Over 65-årige skal undgå langvarig brug af acetylsalicylsyre grundet risiko for mave-tarm-blødninger. Brug af hovedpinetabletter i mere end 10 dage om måneden i mere end 3 måneder kan gøre din hovedpine værre og hyppigere. Treo, Treo Citrus og Treo Hindbær har højt indhold af natrium. Treo Citrus og Treo Hindbær indeholder sojalecithin (E322) og glukose. Treo Hindbær indeholder sorbitol. **Graviditet:** Tag ikke Treo i de sidste 3 måneder før forventet fødsel. Tag kun Treo i de første 6 måneder efter aftale med lægen. **Bivirkninger:** Almindelige: hurtig puls, øget blødningstendens, rysten, søvnløshed, uro, mave-/tarmgener som fx blødning, kvalme, opkastning, diarré, halsbrand. Ikke almindelige: mave-/tarmsår, overfølsomhedsreaktioner (nældefeber, snue). Sjældne: Vejrtrækningsbesvær og astmalignende anfald. Forstyrrelser i nyrefunktionen. Ikke kendt frekvens: Reyes syndrom hos børn. **Dosering:** Voksne: 1-2 brusetabletter opløst i vand 1-4 gange daglig. Børn: Bør ikke bruges af børn under 15 år uden lægens anvisning og må ikke bruges af børn og unge med feber. **Pakninger:** 10 stk. ikke apoteksforbeholdt og 20 stk. apoteksforbeholdt. Må ikke udleveres til personer under 18 år. **Læs indlægssedlen grundigt inden brug.**

11/2021. Viatris ApS, Borupvang 1, 2750
Ballerup, tlf. 28116932, infodk@viatris.com.
TREO-2022-0007

VIATRIS™